

De SDGs in de praktijk: concrete acties door Vlaamse gemeenten

Praktijkvoorbeelden per SDG

Concrete actie door Vlaamse gemeenten

Op 25 september 2015 keurde de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Agenda 2030 met zijn 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen goed. Deze universele, inclusieve en transformatieve agenda biedt een antwoord op de meest prangende globale uitdagingen en moet de wereld tegen 2030 op het pad richting een duurzame toekomst zetten, zowel op ecologisch, economisch als sociaal vlak.

Het is een globale agenda, maar vergis je niet: als eerstelijnsverantwoordelijke zijn lokale besturen cruciaal voor de realisatie van de SDG's. De actieve betrokkenheid van het lokale niveau is noodzakelijk voor de realisatie van maar liefst 65% van de Agenda 2030¹. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten geven ook het goede voorbeeld. Lokale besturen zijn de sleutel om lokaal en van onder uit dynamieken op gang te brengen die de transitie naar een duurzame wereld aanvuren.

De Vlaamse gemeenten doen al heel wat en zijn internationale koplopers in de lokale vertaling van de SDG's. Ze sensibiliseren de bevolking, integreren het kader in hun bestuursakkoorden en hangen de meerjarenplanning op aan de SDG's. Vijf jaar na de ondertekening van de agenda werken twee op drie Vlaamse gemeenten met dit internationale kader.

Om de SDG's tegen 2030 te realiseren, zijn natuurlijk concrete projecten en acties nodig. Vlaamse gemeenten dragen bij aan de SDG's op drie niveaus: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door zich in te zetten voor internationale rechtvaardigheid. Om aan te tonen hoe Vlaamse gemeenten de SDG's in de praktijk brengen en andere lokale besturen inspireren, verzamelden we voor elk van de 17 SDG's drie praktijkvoorbeelden op elk van deze drie niveaus: intern, lokaal en mondiaal.

De praktijkvoorbeelden die bij 1 SDG vermeld worden, werken doorgaans ook in op andere SDG's. De Agenda 2030 is immers één en ondeelbaar: als je aan 1 SDG werkt, werk je ook aan andere SDG's. Er zit ook overlap tussen de drie niveaus. Met interne en lokale acties draag je vaak bij aan internationale rechtvaardigheid, bijvoorbeeld wanneer je als lokale overheid duurzaam aankoopt of klimaatactie onderneemt. Andersom heeft gemeentelijke internationale samenwerking ook lokaal een impact.

Elk van de 51 praktijkvoorbeelden is uniek en speelt zich af binnen de specifieke lokale context van de gemeente. Ze zijn dan ook niet altijd rechtstreeks replicerbaar, maar inspireren om gelijkaardige initiatieven uit te rollen aangepast aan de eigen context. Ze tonen aan dat lokale besturen de duurzaamheidstransitie kunnen versnellen door de integrale, transversale en multistakeholder aanpak te hanteren die de Agenda 2030 vooropstelt. Samen met burgers, scholen bedrijven en andere overheden maken lokale besturen overal ter wereld de SDG's waar.

¹ Cities Alliance Discussion Paper – N° 3, Sustainable Development Goals and Habitat III: Opportunities for a successful New Urban Agenda, <https://www.citiesalliance.org/sites/default/files/Opportunities%20for%20the%20New%20Urban%20Agenda.pdf>

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Maak een einde aan armoede, overal en in al haar vormen

Vandaag overleven veel mensen in ontwikkelingslanden met minder dan 1,25 dollar per dag. Ook in België blijft armoede een prangend probleem, waarvoor amper vooruitgang wordt geboekt. De eerste duurzame-ontwikkelingsdoelstelling bestaat erin armoede op nationaal vlak te halveren tegen 2030. Het uiteindelijke doel is armoede overal en in al haar vormen uit te roeien.

Jules De Winter, stafmedewerker VVSG-Internationaal

Werkervaring: een krachtig wapen in armoedebestrijding

Doelgroepen die moeilijk hun weg vinden in de reguliere arbeidsmarkt, kunnen door coaching en begeleiding hun kansen op een volwaardig werk en een beter leven vergroten. Dat bewijst de sociale dienst van Menen dag in dag uit. Bij elke hulpvraag brengt het OCMW de verschillende levensdomeinen in kaart (zoals wonen, financiën, netwerk en gezondheid) om er een traject mee op te zetten dat de leefsituatie structureel verbetert. In deze integrale strategie neemt activering een belangrijke plaats in. Zo zorgt het OCMW ervoor dat de voorwaarden die noodzakelijk zijn om te kunnen werken, vervuld zijn. Dat kan een financiële tussenkomst voor kinderopvang zijn, maar ook een cursus Nederlands of psychische begeleiding in het geval van een verslavingsproblematiek. Het aantal mensen dat via artikel 60 aan het werk kan, nam de voorbije jaren fors toe. In 2006 werkten er maandelijks gemiddeld 57 mensen via dit artikel in woonzorgcentra, technische diensten of de Kringwinkel. In 2016 waren dat er al 79, met nog eens bijna 50 mensen in vooropleiding. Dat zijn indrukwekkende cijfers voor een kleine stad als Menen.

Blankenberge zet buddy's in tegen armoede

Een hopeloos onoverzichtelijk kluwen aan facturen, niet weten hoe je een automatische betaalopdracht uitvoert of niet alleen een gemeentelijke dienst binnen durven stappen, deze kleine, maar belangrijke drempels beletten mensen in armoede om hun situatie te verbeteren. Daarom kunnen Blankenbergse gezinnen met jonge kinderen en anderstalige nieuwkomers sinds deze zomer terugvallen op een buddy.

Terwijl vrijwilligers bij andere buddyprojecten vaak gekoppeld worden aan een persoon of soms een volledig gezin, worden de Blankenbergse buddy's op verschillende hulpvragen geactiveerd. Zo wordt voldoende afstand bewaard, ontstaan er geen onrealistische verwachtingen en ervaren zij geen buitensporige druk. Ook voor de hulpvragers heeft deze handelwijze voordelen: de zelfredzaamheid en de financiële situatie verbeteren, wat zich zeer concreet vertaalt in het verkrijgen van rechten, tussenkomsten en ondersteuning. Bovendien komen zij op een laagdrempelige manier met meerdere mensen en diensten in contact. Deze 'case-by-case' manier van werken, de vakkundige inzet van de buddy's en ten slotte de nauwe samenwerking en communicatie tussen de verschillende stadsdiensten maken het Blankenbergse buddyproject succesvol en uniek.

Mol en Santo Tomás brengen 'Armoedeverklaring' in praktijk met boerenmarkt

Meer inkomen, een zekerder inkomen én maatschappelijke erkenning. Dat is wat de boerenmarkt betekent voor twintig families in Santo Tomás, Nicaragua. Op het centrale plein verkopen zij elke zondag hun producten rechtstreeks aan de consument. De stedenband die Santo Tomás heeft met Mol, was de vruchtbare bodem waarop dit initiatief is kunnen groeien.

Mol leverde de infrastructuur voor de markt en investeerde in een 'modelboerderij' waar lokale boeren samen met een landbouwingenieur nieuwe technieken uittesten. In combinatie met beter zaai-goed maken die technieken dat de boeren nu het hele jaar door kunnen produceren. Qua inkomenszekerheid kan dat tellen. Bovendien krijgen de boeren nu meer geld voor hun koopwaar, omdat tussenhandelaars wegvallen, de kwaliteit van hun producten beter is en ze opgeleid zijn om hun producten beter te commercialiseren.

Mol en Santo Tomás laten met dit initiatief zien dat het hun menens is met de 'Armoedeverklaring' die zij samen met veel andere stedenbanden tussen Vlaanderen, Guatemala en Nicaragua in 2015 ondertekenden. Hierin benadrukken zij dat de duurzame-ontwikkelingsdoelen een universele agenda zijn die enkel gehaald kan worden als lokale besturen en gemeenschapsorganisaties erbij betrokken zijn.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

De bewoners van Molenkouter malen zelf de bonen voor een geurige kop koffie.

Inwoners van Dilsen-Stokkem huren in het project Maasmoosem percelen waar ze hun eigen biologische groenten kweken.

In het Food Smart Cities-netwerk deelt Brugge alle ervaringen over stadstuinieren, voedseloverschotten en educatie over duurzame voeding.

Komen eten 2.0: inclusief, duurzaam en eerlijk

De tweede duurzame-ontwikkelingsdoelstelling streeft naar voedselzekerheid en het uitroeien van honger en ondervoeding wereldwijd. Tegelijk richt ze zich op het bevorderen van duurzame landbouw die aandacht heeft voor de natuur en het klimaat.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Ecologisch en inclusief tuinieren in Stokkem

Het OCMW van Dilsen-Stokkem zet met andere partners en vrijwilligers in op de realisatie van volkstuinjes. Hiervoor kreeg het steun van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Het project voor duurzame landbouw kreeg de naam 'Maasmoosem'. Inwoners uit Dilsen-Stokkem huren percelen of maken gebruik van een verhoogde bak waar ze hun eigen biologische groenten kunnen telen. Om de deelnemers een duwtje in de rug te geven organiseerde het dienstencentrum vorming over ecologisch tuinieren, gevolgd door praktijkbegeleiding in hun eigen volkstuin. Behalve aan verantwoorde landbouw besteedt Maasmoosem veel aandacht aan het maatschappelijke aspect. Men wil mensen uit de buurt bereiken en de sociale cohesie bevorderen en tegelijkertijd werken aan gezonde voeding en beweging. De volkstuin ligt in de directe omgeving van assistentiewoningen en het woonzorgcentrum van het OCMW. Er is samenwerking met Velt, Limburg.net, de stad, de hogeschool PXL en de vrijwilligers, maar ook de vzw Terra Therapeutica is een belangrijke partner. Deze organisatie verbindt mens en natuur om het welzijn van kwetsbare personen positief te beïnvloeden. Zo zet het OCMW nu niet alleen in op duurzaam tuinieren, maar ook op tuintherapie. Ecologisch en inclusief, het kan.

Wichelen bestrijdt ondervoeding bij ouderen

Ondervoeding bij ouderen is een reëel probleem in onze samenleving. Het OCMW-woonzorgcentrum Molenkouter in Wichelen besteedt dan ook bijzondere aandacht aan de voeding van zijn bewoners. In 2014 startte Molenkouter met een project over smaak en herinnering. Er werd rekening gehouden met de eetlust van bewoners bij de inrichting van 36 nieuwe kamers voor bewoners met dementie. In de eetruimte wordt gewerkt met aangepaste verlichting, meubilair en kleuren. Het woonzorgcentrum biedt ook kweekbakken aan met vergeten groenten die onder meer gebruikt worden in de maaltijden van het centrum. De bewoners kunnen de groenten bovendien mee bereiden. Bewoners en familieleden kunnen recepten van 'oude' gerechten aanleveren voor de keuken. Molenkouter ontving van de Koning Boudewijnstichting in 2014 een prijs van 1000 euro voor dit project. Sindsdien heeft het woonzorgcentrum bijkomende acties ondernomen. Zo kunnen de bewoners genieten van een heerlijk kopje koffie van bonen die ter plaatse gemalen worden met een oude koffiemolen. Via een ideeënbusje kunnen bewoners op hun verjaardag ook hun lievelingsmenu voorgeschoteld krijgen. Molenkouter gaat nu ook na hoe ze aan de slag kunnen met fingerfood in het woonzorgcentrum.

Brugge is 'voedselslim'

In december 2014 sloot Brugge zich net als Gent aan bij het tweejarige Europese project Food Smart Cities. Dat had tot doel via een Europees netwerk op maat van de stad nieuwe, lokale voedselstrategieën te ontwikkelen die duurzaam, eerlijk, inclusief en efficiënt zijn. Brugge zet in op sensibilisering en participatie. Zo organiseerde het een voedselfestival onder de naam (H)eerlijk Brugge, met wedstrijden en een fairtrade-expo om burgers warm te maken voor duurzame, eerlijke voeding. Er is ook een Brugs Food Lab opgericht, een participatief platform dat stakeholders en lokale beleidsmakers samenbrengt rond stadslandbouw, korte keten, fair trade en voedselverlies. De stad hecht ook veel belang aan netwerking. Via het Food Smart Cities-netwerk werden goede praktijken gedeeld en werd gewerkt aan gezamenlijke richtlijnen in verband met onder andere voedseloverschotten, stadstuinieren en educatie over duurzame voeding. Andere lokale besturen kunnen deze richtlijnen hanteren om zelf een duurzame voedselstrategie uit te werken of te verfijnen. Brugge oogstte succes met het Food Smart Cities-project. Het ontving in 2016 de klimaatprijs van de Vlaamse overheid en het werd genomineerd voor de Food Waste Awards. Daarnaast kan de stad voortbouwen op haar Europese netwerk en internationale contacten.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

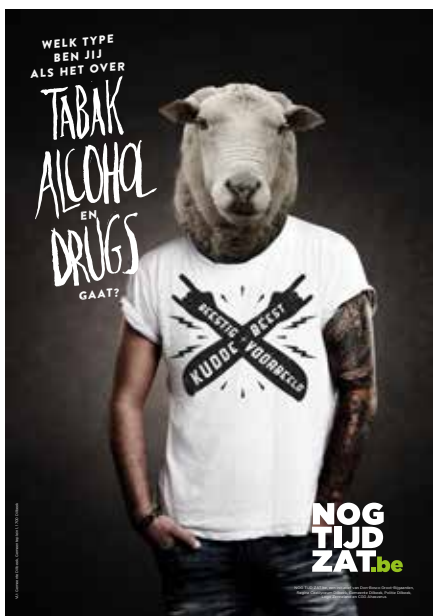

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

De jaarlijkse sport- en cultuurdag van het gemeentepersoneel zet de Herentalse personeelsleden aan tot beweging.

HERENTALS

DILBEEK

Verpleegkundigen in opleiding trekken voor hun stage van Genk naar Francistown.

LESELY MAES EN STEFANIA D'ANGELO

Gezond leven: een recht voor iedereen

Met 'Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden' wil de VN minder ziektes tegen 2030, met aandacht voor zowel fysiek als mentaal welzijn. Daarnaast moeten drank- en druggebruik worden bestreden en moet het aantal verkeersdoden sterk afnemen.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Gezonde medewerkers, gezond bestuur in Herentals

Als deelnemer aan de campagne Gezonde Gemeente zorgen het stads- en het OCMW-bestuur van Herentals voor de gezondheid van hun medewerkers. Bij indiensttreding krijgen ze een gezondheidspas, een kaart waarmee ze kunnen gaan zwemmen of gebruik kunnen maken van de sporthal. Verder kunnen ze op geregelde tijdstippen deelnemen aan gezondheidswandelingen, nordic walking, badminton en petanque. Elke medewerker ontvangt bij indiensttreding trouwens een stappenteller en wordt aangemoedigd om de stappen te registreren op de online-stappenregistratietool van www.10000stappen.be. Door jaarlijks de beste 'stappers' en de beweeglijkste dienst in de bloemetjes te zetten is het personeel extra gemotiveerd om een beweeglijke levensstijl aan te nemen. Ook de jaarlijkse sport- en cultuurdag voor het gemeentepersoneel zet de medewerkers aan tot bewegen. Tijdens die uitstap is gemotoriseerd vervoer verbannen en alle locaties moeten met de fiets of al stappend worden bereikt. Op de jaarlijkse personeelsvergadering ten slotte zijn een gezonde en veilige werkhouding en -middelen vaste aandachtspunten: zware lasten tillen, de ergonomie van de werkplek, maar ook stress voorkomen zijn maar een paar van de onderwerpen die ervaren sprekers al hebben toegelicht.

Dilbeek wil minder alcoholgebruik

Naar aanleiding van de wetswijziging in 2010 die het alcoholgebruik bij jongeren verder beperkt, zet de gemeente Dilbeek in op de bewustmaking van haar burgers. Hiervoor hebben de jeugddienst, de dienst welzijn, de politie, enkele Dilbeekse scholen en lokale organisaties de handen in elkaar geslagen. Sinds 2011 loopt de campagne 'Nog Tijd Zat', die jongeren afraadt op jonge leeftijd alcohol te consumeren. In het kader van deze campagne ondersteunt de gemeente Dilbeek verenigingen bij maatregelen waarbij -16-jarigen geen alcohol en -18-jarigen geen sterkedrank kunnen verkrijgen. Organisatoren van evenementen, zoals jeugdverenigingen, kunnen gratis sensibiliseringsmateriaal verkrijgen bij de jeugddienst. Het gaat onder meer over bierkaartjes, posters, polsbandjes en stickers die in de eerste plaats de aandacht van jongeren willen vestigen op alcoholgebruik en de negatieve kanten ervan. De campagne richt zich sinds 2015 ook op de directe omgeving van de jongeren. Het is bewezen dat wanneer ouders of vrienden een product gebruiken, de kans groter is dat de jongeren ook zelf gebruiken. Via informatieavonden zullen vanaf 2017 ook de ouders van de Dilbeekse jongeren gesensibiliseerd worden.

Studenten verpleegkunde uit Genk en Francistown leren van elkaar

In zijn stedenband met het Botswanaanse Francistown is Genk sterk bekommerd om de gezondheidszorg, waarbij het ondersteunen van verpleegopleidingen centraal staat. Al sinds 2008 werken de opleiding Verpleegkunde van Regina Mundi uit Genk en het Institute of Health Sciences in Francistown samen. Ze wisselen leerprogramma's uit, maar het belangrijkste wapenfeit zijn zonder twijfel de stages die elk jaar plaats vinden. Een aantal Genkse studenten draaien vier weken mee in de wijkklinieken en het Nyangabwe Referral Hospital in Francistown. Omdat bij gebrek aan artsen in Botswana de functie van verpleegkundige zeer uitgebreid is, kunnen de studenten veel uitvoerende taken verrichten. De Francistownse studenten lopen op hun beurt stage bij het Wit-Gele Kruis en het Ziekenhuis Oost-Limburg. De jarenlange samenwerking tussen de Genkse en de Francistownse school heeft een positieve ervaringsuitwisseling op het niveau van de studenten en de school doen ontstaan. Het gevolg is een netwerk van docenten en daarnaast delen studenten uit Genk en Francistown hun ondervindingen met collega-studenten tijdens informatiesessies. Het succes van de samenwerking heeft er ook toe geleid dat in de toekomst ook verpleegkundestudenten van de UCLL naar Francistown trekken voor een stage van drie maanden.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Mindy Willems kon zich omscholen tot kinderbegeleider, haar droomjob.

Antwerpen ondersteunde de oprichting van 'mediatheken' in de universiteiten van Kinshasa, Kisangani en Goma.

De Wereldmeerdagse dompelt leerlingen en leerkrachten van de eerste graad secundair een halve schooldag lang onder in een mondiaal bad.

Iedereen naar school: degelijk onderwijs en levenslang leren

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. De vierde doelstelling wil gelijke toegang tot degelijk onderwijs verzekeren en levenslang leren voor iedereen bevorderen. Dat is noodzakelijk voor een inclusieve en welvarende samenleving, want het recht op onderwijs ligt aan de basis van alle andere mensenrechten én is de sleutel tot gelijke kansen. Jong en oud, iedereen moet zich ten volle kunnen ontplooiën. Jules Dewinter, stafmedewerker VVSG-Internationaal

Omscholing tijdens de werktijd, met loonbehoud

Mindy Willems was aan de slag als schoonmaakster in de buitenschoolse opvang *De Speelboom* in Lovendegem en kon zich dankzij Diverscity omscholen tot kinderbegeleider. Ze kon gratis weer gaan studeren, zonder verlies van loon, en doet nu wat ze altijd heeft willen doen. Dit is maar één van de vele succesverhalen. Medewerkers in een dienst thuiszorg, gezinszorg of kinderopvang kunnen in het deeltijds volwassenenonderwijs de opleiding tot zorgkundige of begeleider in de kinderopvang volgen. Zo kunnen ze doorgroeien naar hun droomjob. De werkgever zorgt voor een tijdelijke vervanger en krijgt daarvoor financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid. Dat is mogelijk dankzij het 'VIA4-akkoord' (Vlaams Intersectoraal Akkoord) dat de vakbonden, de VVSG en de Vlaamse overheid hebben afgesloten. Zulke samenwerkingsverbanden zijn nodig om levenslang leren haalbaar te maken voor iedereen en geen talent onbenut te laten. Iedereen moet de kans krijgen zijn plaats te vinden op basis van eigen talenten en competenties. Duurzame en dynamische loopbanen zijn bovendien onmisbaar voor een goede balans tussen werk en privé, maar ook voor een welvarende en veerkrachtige samenleving. www.diverscity.be

Wereldmeerdagse wordt mondiaal bad

Jongeren bewust maken van de mondiale samenleving waarin zij leven, ook dat is bijdragen aan de vierde duurzameontwikkelingsdoelstelling van degelijk onderwijs. De Wereldmeerdagse dompelt leerlingen en leerkrachten van de eerste graad secundair een halve schooldag lang onder in een mondiaal bad met een wereldfilm en een interactieve 'wereldmarkt' met veertig doe-stands. Ngo's en vierdepijlerorganisaties verzorgen de interactieve standen, vrijwilligers begeleiden de leerlingen bij korte opdrachten. Speels, spannend, actief, maar vooral beklijvend! Meer dan 11.000 jongeren van bijna zestig scholen ontdekken wat de problemen en de kansen van de wereld vandaag zijn, maar ook hoe we aan oplossingen voor globale uitdagingen kunnen werken. Voor de voorbereiding en naverwerking in de klas is er een uitgebreid educatief pakket met dossiers, video's, lesmappen en ander didactisch materiaal. Vzw Mundio werkte de meerdaagse uit met de Antwerpse provinciale dienst Mondiaal Beleid en met ondersteuning van de gemeente Brasschaat en de stad Mechelen. De Wereldmeerdagse start in februari 2019 in Brasschaat en trekt daarna in maart naar Mechelen. www.mundio.be
Vrijwilligers gezocht:
vrijwilligers-brasschaat@mundio.be en
vrijwilligers-mechelen@mundio.be

Antwerpen zet mediatheken op in Congo

Toegang tot informatie is een eerste vereiste voor goed onderwijs. Toch is dat voor vele studenten in Congo geen evidentie. Daarom heeft de stad Antwerpen de oprichting van 'mediatheken' ondersteund in de universiteiten van Kinshasa, Kisan-gani en Goma. De mediatheken geven studenten toegang tot vakliteratuur, internet en computers – onmisbare instrumenten om pakweg een degelijk eindwerk te schrijven. Studenten kunnen er ook computerles volgen. Zo kunnen zij de kwaliteit van hun studiewerk optrekken en hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten. Een brede waaier aan partners was betrokken bij de mediatheken, maar een belangrijke rol was weggelegd voor de vzw's NTBS, Amuka en IYAD. Deze verenigingen zijn sterk ingebed in de Belgisch-Congolese gemeenschap in Antwerpen en werken vanuit hun eigen invalshoek aan onder andere beter onderwijs in Congo. De keuze voor deze partners en de focus op Congo is niet toevallig, want de Antwerpse mondiale samenwerking spitst zich toe op landen met een grote gemeenschap in Antwerpen: Congo, Ghana, Senegal en Marokko. Deze gemeenschappen zijn een troef, want zij onderhouden talrijke contacten met de landen waar hun roots liggen én ze zijn vaak al op verschillende manieren solidair met hun familie of gemeenschap ginder.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

De Schaarbeekse Groendienst was een van de eerste diensten in het project Gender Mainstreaming.

De Vereniging van Beninse gemeenten geeft gendervormingen in twaalf gemeenten.

ASSOCIATION NATIONALE DES COMMUNES DU BENIN

Genk werkt actief aan een holebi- en transgender-vriendelijk beleid door hen aan te moedigen een eigen netwerk voor activiteiten en een scholenwerking te organiseren.

OGWA
OOK DENKS.
WEL ANDERS

De holebi- en transgender groep
met een voor iedereen.

OGWA

Gendergelijk gemeentebestuur

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Omdat we op 8 maart Wereldvrouwendag vieren, zetten we deze maand graag de gemeentelijke initiatieven in verband met gender in de kijker. Wereldwijd blijft het een gevoelig thema dat nog meer aandacht verdient. Op alle niveaus moeten inspanningen worden geleverd tegen het glazen plafond, de loonkloof en gendergeweld. Vrouwen hebben, net als mannen, recht op een goede gezondheid en kennis over seksualiteit en voortplanting.

Heleen Voeten & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Schaarbeek stelt gendermanager aan

De uitdagingen betreffende gendergelijkheid zijn terug te vinden in alle aspecten van onze samenleving: van arbeidsleven en management tot sport, vrije tijd en ouderschap. Om een transversaal genderbeleid te realiseren zette de gemeente Schaarbeek enkele jaren geleden een project van gendermainstreaming op. Verschillende gemeentediensten identificeerden onder begeleiding van Gender@Work hun goede praktijken en verbeterpunten op het vlak van gelijke kansen en stelden daarna een concreet actieplan op. Schaarbeek maakt sinds 2014 deel uit van de werkgroep Gender Budgetting van het Brussels Gewest. De voorbije twee jaar namen alle gemeentediensten al hun begrotingen volgens genderimpact onder de loep. Sinds kort heeft de gemeente ook een gendermanager aangeworven. Amélie Servotte zal met alle gemeentediensten samenwerken om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in alle beleidsdomeinen te bewaken. Zij staat ook in voor het diversiteitsplan van het gemeentepersoneel en kan voortbouwen op een gemeentelijk beleid dat al enkele jaren van gendergelijkheid een speerpunt maakt. De gemeente geeft sinds 2015 extra sportcheques aan meisjes om ze aan te moedigen meer te sporten, en introduceerde een label in de gemeentelijke bibliotheek voor jeugdboeken die genderstereotypen doorbreken.

Genk: holebi- en transgender-vriendelijke stad

Hoewel SDG 5 in de officiële Resolutie van de VN enkel over gelijkheid tussen mannen en vrouwen gaat, verwijzen we in de Vlaamse context graag naar goede praktijkvoorbeelden van gemeenten die streven naar gendergelijkheid in alle betekenissen van het woord. Genk is er zo een: de stad werkt samen met de Genkse scholen en holebiverenigingen aan een holebi- en transgendervriendelijk beleid. Dit doen ze via een zevenpuntig actieplan. De stad werkt onder meer aan positieve beeldvorming in haar communicatiekanalen en streeft naar een open organisatiecultuur. Genk meent het serieus zo werd in februari het allereerste regenboogzebrapad van Limburg aangelegd. Op aanzet van de stad hebben de Genkse holebi's zich verzameld in OGWA (Ook Genk Wel Anders), een netwerk voor holebi's, transgenders en sympathisanten dat activiteiten en een scholenwerking organiseert. Daarnaast wordt er ook ingezet op onderwijs: de stad promoot klassikale workshops verzorgd door holebi- en transgenderverenigingen en biedt een koffer met educatief materiaal aan. Samen met OGWA en Unia Genk richt de stad bovendien jaarlijks een heuse IDAHOT-week in (rond de Internationale Dag tegen Homoen Transfobie). Tijdens deze week opent er een pop-up-regenboogcafé en wordt de regenboogvlag gehesen aan het stadhuis en de bibliotheek.

Inspanning vanuit Beninse gemeenten voor gendergelijkheid

Niet enkel Vlaamse steden en gemeenten voeren een mondiaal beleid met lokale besturen wereldwijd. Ook de VVSG werkt direct samen met zusterverenigingen. Een van deze partners is de Association Nationale du Bénin (ANCB). Samen met de VVSG werkt deze koepelvereniging aan het genderbewustzijn bij de lokale besturen in Benin. Hiertoe startten beide partners in 2017 een testtraject met twaalf Beninse besturen. De ANCB ondersteunt en onderzoekt samen met deze besturen hoe gender op een transversale manier in de Beninse gemeenten en de lokale meerjarenplannen kan worden geïntegreerd. De aanbevelingen uit dit traject zal de koepelvereniging aan alle 77 lokale besturen in Benin bezorgen. Parallel hiermee ondersteunt de ANCB een netwerk waarin alle vrouwelijke verkozen politici uitwisselen en bijeenkomen. Deze kennisdeling en gedragsbeïnvloeding zal vrouwen aanmoedigen een politieke functie op te nemen in de Beninse maatschappij.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag [#LocalSDG](https://twitter.com/LocalSDG).

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Walk for Water
in Peer en Zonhoven.

Ledegemse
gebouwen zijn
'waterproof'.

ISABELLE PATEER

Berlare werkt aan
toegang tot drinkbaar
water in Ecuador.

Elke druppel telt! Toegang tot proper water en sanitair voor iedereen

De zesde duurzame-ontwikkelingsdoelstelling is dat iedereen toegang heeft tot drinkbaar water en sanitair. Daarnaast moet er ook gewerkt worden aan duurzaam waterbeheer en verhoogde waterkwaliteit. Dit kan door vervuiling te verminderen, de dumping van chemicaliën te stoppen en afvalwater goed te behandelen.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Ledegemse gebouwen zijn 'waterproof'

Het Vlaams Kenniscentrum Water (Vlakwa) heeft voor een proefproject met de provincie West-Vlaanderen het watergebruik van vijf gemeenten onder de loep genomen. Door relatief eenvoudige ingrepen kan er tot dertig procent op het waterverbruik in de gemeentegebouwen bezuinigd worden. Lokale besturen besparen op die manier honderden tot duizenden euro's op de drinkwaterfactuur. Ledegem werkt al sinds 2008 aan een duurzaam energiebeleid en deed mee aan het proefproject. Door een rondgang in de gemeentelijke gebouwen met een checklist in de hand, kreeg Ledegem een inventarisatie van alle waterverbruikspunten in hun gebouwen en kwamen mogelijke knelpunten en lekken aan het licht. In de sporthal verving Ledegem onder meer de klassieke kranen door drukknoppen en installeerde de gemeente zuinigere douchekoppen, waardoor het waterverbruik al met meer dan een vijfde verminderde. In samenwerking met de VVSG zal Vlakwa dit project het komende jaar uitrollen naar alle 300 Vlaamse gemeenten.

Walk for Water in Peer en Zonhoven

Verscheidene gemeenten organiseren acties in het kader van Wereldwaterdag. Zo zetten Peer en Zonhoven in maart 2015 hun schouders onder de Walk for Water. Wereldwijd moeten miljoenen mensen, vaak jonge meisjes, dagelijks meer dan zes kilometer lopen om drinkbaar water te halen. Om hun steun te betuigen trokken zo'n achthonderd leerlingen uit Peer en Zonhoven hun wandelschoenen aan. Elke leerling had ook een liter water bij zich. In Peer hergebruikte de stad dit water om de planten in de stad te besproeien. In Zonhoven ondertekenden de schepenen van leefmilieu en ontwikkelingssamenwerking publiekelijk een charter waarmee de gemeente zich engageert om haar waterverbruik met twintig procent te verminderen tegen 2020. De leerlingen waren sterk onder de indruk van de beproevingen die velen van hun leeftijdsgenoten wereldwijd moeten ondergaan. Kilometers stappen met water is echt zwaar. Naar aanleiding van de Wereldwaterdag heeft Peer ook een toeristische waterwandeling door de stad uitgewerkt. Ze leidt je langs verschillende waterplekken in Peer en creëert bewustzijn over de waterproblematiek.

Berlare werkt aan toegang tot drinkbaar water in Ecuador

Proper drinkwater is in veel landen ter wereld niet vanzelfsprekend. Daarom ging de gemeente Berlare een waterschap (een stedenband 'light') aan met de gemeente Rio Verde in Ecuador. Ze deed dit samen met de provincie Oost-Vlaanderen, de Belgische ngo Protos en de Ecuadoraanse organisatie Cefodi. Berlare biedt financiële ondersteuning aan verschillende projecten ter plaatse, zoals de opbouw en het onderhoud van waterinstallaties en waterpompen. Daarnaast hecht Berlare veel belang aan de sensibilisering van zijn bevolking over het waterschap en de toegang tot drinkbaar water. Via een waterwandeling wordt de watersituatie in Berlare en Ecuador belicht. Berlare organiseert ook waterdagen voor de vierde leerjaren van de lagere scholen. De leerlingen doen dan de waterwandeling op kindermaat en volgen een workshop over Ecuador. Verder vinden er fototentoonstellingen en lezingen plaats en wisselen Berlare en Rio Verde brieven en films uit. Ook in de toekomst blijft Berlare inzetten op dit waterschap en richt het zijn pijlen op de meest prangende noden.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

In Tocountouna is zonne-energie het antwoord op het energieprobleem.

Eeklo zet in op duurzaam energiebeleid.

De Dampoort knapt op.

Overschakelen naar betaalbare en duurzame energie voor iedereen

Via de zevende duurzame-ontwikkelingsdoelstelling wordt er wereldwijd ingezet op toegang tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energie voor iedereen. We moeten energiearmoede bestrijden en onze energie efficiënter produceren en gebruiken. Daarnaast worden hernieuwbare energiebronnen steeds belangrijker.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Eeklo ter land en in de lucht

De stad Eeklo besliste al rond de eeuwswisseling in te zetten op duurzaam energiebeleid. Ze koos voor windenergie als motor voor hernieuwbare-energieprojecten. Met een bezoek voor Eeklonaars aan de windturbine van Middelkerke en met duidelijke communicatie over het project is de stad erin geslaagd de bevolking te overtuigen. Inwoners kregen bovendien de mogelijkheid rechtstreeks financieel te participeren. Dit vergrootte de betrokkenheid bij de participanten, die de windmolens als iets van hen beschouwden, en hen zette hen aan hun eigen energiegebruik wat beter te bekijken.

In de loop der jaren heeft Eeklo zijn blik op duurzame energie steeds meer verruimd. Zo heeft de stad ingezet op zonne-energie, de productie van koolzaadolie en het gebruik van resthout. Het verduurzamen van de eigen gebouwen was een belangrijk gegeven. Eeklo plaatste onder meer zonnepanelen op de stadsgebouwen en investeerde in hernieuwbare energie en energiebesparende technieken in het stadskantoor. Momenteel werkt Eeklo aan een warmtenet. Hiermee wordt restwarmte, bijvoorbeeld van een verbrandingsoven, gebruikt om gebouwen te verwarmen. Energie die anders verloren gaat, wordt zo duurzaam hergebruikt. De stad beoogt hierbij opnieuw rechtstreekse financiële burgerparticipatie.

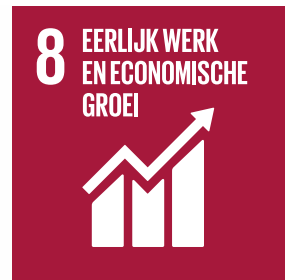
Dampoort knapt op!

Eigenaars van kwalitatief minderwaardige woningen hebben niet altijd de financiële ruimte en kennis om renovatiewerken uit te voeren. Daardoor schiet de maandelijkse energiefactuur sterk de hoogte in, wat op termijn dan weer energiearmoede kan veroorzaken. Om deze problemen voor kwetsbare gezinnen structureel op te lossen startte het OCMW van Gent met het project 'Dampoort knapt op'. Het begon met een proefproject: tien woningen in de Dampoortwijk kregen elk 30.000 euro voor renovatiewerken zoals het herstel of de vervanging van lekkende of niet-geïsoleerde daken, buitenschrijnwerk en onveilige elektriciteit. De eigenaars kregen intensieve sociale en technische begeleiding om de verbouwingen in goede banen te leiden. De klemtoon bij de renovatie ligt onder meer op energiebesparing, waardoor het gemiddelde energieverbruik van de woningen al halveerde naar 243,6 kWh/m²/jaar. Wanneer de eigenaar zijn gerenoveerde woning verkoopt, betaalt hij de tussenkomst met eventueel een stuk van de meerprijs terug aan het OCMW. Hiermee kan het OCMW dan weer andere gezinnen helpen renoveren.

Merelbeke laat zijn licht op Toucountouna schijnen

Voor ons is het evident om op elk uur van de dag te kunnen koken, onze gsm op te laden en het licht aan te steken. In een lage-inkomensland als Benin is toegang tot energie niet zo vanzelfsprekend. In de gemeente Toucountouna, waarmee Merelbeke sinds 2014 een stedenband heeft, is er enkel in het centrum aansluiting op het elektriciteitsnet. Op het platteland is de schemering van een olielamp vaak de enige lichtbron bij het studeren, koken en zelfs bevallen. Een uitbreiding van het bestaande netwerk zou te omslachtig en te duur zijn. Daarom heeft Merelbeke vorig jaar, in overleg met het gemeentebestuur van Toucountouna, de handen in elkaar geslagen met de ngo Solar Zonder Grenzen om een zonnekiosk te installeren. Zonne-energie biedt namelijk een ideaal antwoord op de energieproblemen in het zonnige Benin. De kiosk wordt gerund door een lokale zelfstandige die door Solar Zonder Grenzen opgeleid is. Inwoners kunnen hier terecht om oplaadbare lampen te huren en op te laden. Ook andere batterijen, bijvoorbeeld van gsm's, kan men tegen een kleine vergoeding herladen. De zonnekiosk is een groot succes, in slechts één week tijd waren alle lampen al verhuurd. Merelbeke bekijkt dan ook de mogelijkheid om dit initiatief in de toekomst uit te breiden.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

In Leuven zijn er in de pop-up 'People made' producten te koop, gemaakt door sociale economie- en arbeidszorgorganisaties.

Met de Energiebarometer detecteert een team gevoelens die de teamleden niet altijd in woorden kunnen uitdrukken. Energiegevers en -vreters worden op die manier zichtbaar.

Toeristen in Stellenbosch kunnen bij de lokale producent Elvis Potina serviesgoed bewonderen en aanschaffen.

Economische groei en waardig werk gaan hand in hand

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Streven naar een duurzame wereld in 2030 kan niet zonder in te zetten op duurzame en inclusieve economische groei met waardig werk voor iedereen. Dit gaat onder meer om goede arbeidsomstandigheden, duurzaam toerisme, het aanpakken van jeugdwerkloosheid en het ondersteunen van ondernemerschap.

Hanne Albers & Heleen Voeten, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Duurzaam toerisme in de townships van Stellenbosch

Toerisme met oog voor duurzaamheid en lokale ondernemers, dat is waar de gemeente Dilbeek voor gaat samen met het Zuid-Afrikaanse Stellenbosch. Sinds 2016 begeleidt Dilbeek ondernemers uit de townships via steun aan hun opleiding en door in te zetten op de toeristische ontsluiting van de townships. Samen met mensen op het terrein heeft Dilbeek een eerste inventaris gemaakt van ondernemers die gelinkt kunnen worden aan duurzame ontwikkeling. Deze zijn verzameld op de website www.viaviastellenbosch.travel. Het doel is nu om toeristen tot bij deze ondernemers te brengen. Hiervoor wordt samen met ViaVia Tourism Academy (VVTA) de oprichting van een ViaVia Café onderzocht. Vijf studenten van de universiteit van Stellenbosch voerden een opportuniteitsanalyse, een zoektocht naar de geschikte locatie voor dit café en de mogelijke partners. De VVTA bekijkt momenteel de verdere stappen. Daarnaast werkt Dilbeek ook samen met de toeristische dienst van Stellenbosch. Zo kunnen zij een kokstraining organiseren voor inwoners uit de townships in het kader van 'Dining with locals'. Dilbeek zou ook graag een startersopleiding ondersteunen voor inwoners uit de townships die een eigen zaak willen opstarten, maar het budget niet hebben om een opleiding te volgen.

Leuven geeft creatieve economie zuurstof met Popstart

Met Popstart slaat de Stad Leuven twee vliegen in een klap: creatieve, innovatieve ondernemers krijgen ruimte en de Leuvense winkelstraten worden aantrekkelijker. Het initiatief startte in het voorjaar van 2017 met twee panden die de stad zelf verhuurde, maar intussen doen ook particuliere eigenaars mee. Met een vrijstelling van de leegstandtaks stimuleert de stad hen om leegstaande panden tijdelijk te verhuren aan een betaalbare prijs. Hier kunnen starters een nieuw idee of concept uittesten en hun zichtbaarheid in het straatbeeld verhogen, zonder al te grote risico's. Hoge huurprijzen vormen op deze manier een minder grote belemmering. Popstart ondersteunt hen ook met gratis advies, promotie en een uitgebreid netwerk van ondernemers. Binnenkort kan iedereen met een ondernemersdroom terecht in een innovatief ondernemerscafé, waar naast begeleiding ook ruimte is voor ontmoeting tussen makers, ontwerpers en kunstenaars. Op een jaar tijd begeleidde de stad een tiental starters in hun ondernemersavontuur. Sommige zijn intussen doorgegroeid en verhuisd naar een nieuwe locatie. 'People made', de nieuwste popupwinkel, verkoopt producten en diensten gemaakt of uitgevoerd door sociale economie- en arbeidszorgorganisaties. Economische groei en waardig werk gaan zo hand in hand.

Veerkrachtig werken met de Energiebarometer

We brengen veel tijd door op ons werk, daarom is het belangrijk dat we ons er goed voelen. De Energiebarometer, ontwikkeld door Diverscity, brengt energiegevers en energievreters op het werk in kaart. Het is een methodiek om met collega's te praten over het werk: wat boeit hen en geeft 'goesting', maar wat verveelt en vermoeit hen. Het geeft leidinggevers een draagvlak om werk te maken van verandering, want via de Energiebarometer kunnen zij samen met hun team op zoek gaan naar manieren om veerkrachtiger aan het werk te blijven. Nadat de vragen op het spelbord zijn overlopen, wordt een plan van aanpak opgesteld waarbij elke deelnemer één actiepunt kiest om op korte termijn aan te werken en zo zijn of haar energiebarometer op te krikken. Diverscity verdeelde al meer dan duizend Energiebarometer-posters bij lokale besturen in gans Vlaanderen, met succes. Katia Sette, Diensthoofd Lokale Dienstencentra Gent: 'De Energiebarometer geeft een mooi overzicht van wat gevoeld wordt, maar niet altijd in woorden kan worden uitgedrukt. We gaan er zeker mee verder werken.' Kortom: de Energiebarometer is een uitstekende tool om werk te maken van waardig werk. Je kunt de Energiebarometer bestellen via www.diverscity.be

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Dogbo in Benin haalt zes keer zoveel belastingen binnen sinds de invoering van een digitaal eenloketsysteem.

De app van Sint-Truiden brengt iedereen met elkaar in contact.

Het bedrijventerrein Itterbeek kiest op alle vlakken voor duurzaamheid.

Innoveren en industrialiseren kan ook duurzaam

De negende duurzame-ontwikkelingsdoelstelling zet in op betrouwbare en duurzame infrastructuur, inclusieve en duurzame industrialisering en het bevorderen van innovatie. Dit vormt namelijk de basis voor een sterke economie gericht op maatschappelijk welzijn. Ook toegang tot ICT en internet voor iedereen is essentieel.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Sint-Truiden appt

Sint-Truiden gelooft sterk in de digitale toekomst. Het ontwikkelde daarom een innovatieve stadsapp die op 1 februari 2017 gelanceerd werd. Via deze app staan het stadsbestuur, inwoners, handelaars en verenigingen nu veel nauwer met elkaar in contact. Je kunt er bijvoorbeeld gemakkelijk een tafeltje mee reserveren op restaurant of op de hoogte blijven van wat er in je jeugdvereniging gebeurt. Ook de communicatie met het stadsbestuur loopt nu veel vlotter. Burgers kunnen een melding doen en documenten zoals een attest van samenwonen of een geboorteakte aanvragen bij de stadsdiensten. De app vereenvoudigt ook het werk van de stadsambtenaren. Ze kunnen meteen meldingen opvolgen en erop reageren of snel communiceren wanneer zich een probleem voordoet. Zo viel onlangs de elektriciteit uit in een aantal buurten van Sint-Truiden. Via de app was de communicatiedienst in staat de mensen onmiddellijk in te lichten over deze situatie en hen te informeren over de stand van zaken. In de toekomst wil de stad de app uitbreiden naar domeinen zoals mobiliteit en toerisme. Ook op andere domeinen schakelt Sint-Truiden een versnelling hoger wat betreft digitalisering. Zo is er op het marktplein overal wifi beschikbaar en worden de bedrijventerreinen aangelegd met glasvezel om internettoegang te maximaliseren.

Duffel verduurzaamt bedrijventerreinen

In opdracht van de gemeente Duffel heeft de intercommunale voor streekontwikkeling IGEMO de KMO-zone Itterbeek verduurzaamd. Ondernemingen die er een lot willen bemachtigen, moeten aantonen dat duurzaamheid voor hen essentieel is, onder meer qua mobiliteit, gebouwen, afvalbeheer en energiegebruik. Ondernemingen kunnen kleine duurzaamheidsmaatregelen treffen, zoals goede isolatie, hergebruik van regenwater en het gebruik van spaarlampen en fairtrade producten. KMO's kunnen ook nog een stapje verder gaan. Ze kunnen zonnepanelen installeren of een groendak aanleggen. Ook IGEMO draagt zijn steentje bij. Het verzorgde de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie. Daarnaast heeft het het bedrijventerrein voorzien van energiezuinige openbare verlichting en ondergrondse waterreservoirs voor bluswater. Een ander opvallend kenmerk van Itterbeek is de nadruk op groenruimtes. Ondanks de strenge duurzaamheidsnormen zijn de reacties van de ondernemers zeer goed. IGEMO timmert in de toekomst voort aan de duurzame weg. Het richt in Berlaar en Puurs, in samenspraak met de gemeentebesturen, namelijk twee nieuwe duurzame KMO-zones in.

Beninse gemeentelijke inkomsten transparant

Enkele jaren geleden voerde Dogbo, de Beninse stedenbandgemeente van Roeselare, een systeem in dat de transparantie in de gemeentelijke ontvangsten verhoogt. Net zoals bij de meeste lokale besturen in Benin regelden de verschillende gemeentelijke diensten in Dogbo hun inkomsten apart. Er bestond geen centraal overzicht met de ontvangen standgelden van de marktkramers, de inkomsten uit de uitreiking van aktes (bv. rijbewijzen) en andere belastinginkomsten voor de stad. Dogbo installeerde daarom een digitaal eenloketsysteem. Alle gemeentelijke inkomsten uit belastingen komen zo via één digitaal loket de gemeentelijke organisatie binnen en worden beheerd met één softwareprogramma. De burgemeester van Dogbo kan daardoor op elk moment een overzicht van de gemeentelijke inkomsten raadplegen en de geplande uitgaven opvolgen. Dit verhoogt de transparantie van de middelen, vermindert de corruptie en leidt tot een beter beheer van de gemeentelijke middelen. Volgens de burgemeester liggen de gemeentelijke inkomsten zelfs tot zes maal hoger sinds Dogbo het systeem heeft ingevoerd. Dogbo is op dit vlak pionier in Benin, maar onder meer ook de Beninse partnergemeenten van Zoersel, Merelbeke en Hoogstraten hebben plannen om dit digitale eenloketsysteem de komende jaren uit te werken.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag **#LocalSDG**.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Burgemeester Bart Somers omarmde op de Globale Conferentie over Steden en Migratie de superdiversiteit in Mechelen als nieuwe norm.

Dendermonde spreekt jonge nieuwkomers aan om mee te doen aan de speelpleinwerking, eerst om te spelen, vanaf hun zestiende als animator.

De inclusieambtenaar vertoegankelijk Maldegem onder meer met vrijwilligers die actie voeren tegen verkeerd gestalde fietsen op de stoep.

Iedereen gelijk: inclusief lokaal beleid

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Streven naar een duurzame wereld in 2030 betekent ook dat ongelijkheid – zowel tussen landen onderling als binnen landen zelf – bestreden moet worden. Dat kan door de lage lonen sneller te doen groeien en ontwikkelingslanden meer inspraak te geven in de besluitvorming van internationale instellingen. Tegen 2030 moet de sociale, economische en politieke inclusie van iedereen verbeteren.

Heleen Voeten & Saskia Van Driel, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Maldegemse inclusieambtenaar heet iedereen 'Welkom'

Het OCMW van Maldegem stelde in 2010 als een van de eerste lokale besturen een inclusieambtenaar aan die als aanspreekpunt, meldpunt en contactpersoon voor inwoners met een beperking fungeert. Het toegankelijkheidslabel Welkom was een van de eerste realisaties. Evenementen en handelszaken die een aantal toegankelijkheidscriteria respecteren, mogen dit blauwe label uithangen. De inclusieambtenaar wordt altijd om advies gevraagd bij geplande werken en verbouwingen in de gemeente. Bijgevolg werd de openbare ruimte op verschillende manieren aangepast. Ook de dienstverlening werd toegankelijker; de gesproken versie van het gemeentelijk informatieblad en de ringleiding voor slechthorenden in de gemeentelijke gebouwen zijn hier mooie voorbeelden van. De inclusieambtenaar tracht trouwens zoveel mogelijk Maldegemnaars te betrekken bij het proces. Via knelpuntwandelingen kan iedereen zelf onderzoeken hoe toegankelijk het openbaar domein en de gebouwen zijn, en via de app On Wheels kunnen handelaars zich gratis laten screenen, waarna ze eventueel het toegankelijkheidslabel toegekend krijgen. Burgers kunnen zich ook opgeven als stoepredder en samen met het Red De Stoepteam (een initiatief van Mobiel 21 vzw) actie voeren tegen verkeerd gestalde fietsen en andere hinderlijke voorwerpen op de Maldegemse stoepen.

Dendermonde helpt jonge vluchtelingen en nieuwkomers 'vollen bak' vooruit

In 2011 begon Dendermonde met het mobiele speelpleinproject Den Vollen Bak. In samenwerking met Uit de Marge vzw werd deze werking in 2017 aangevuld met het project Vollen Bak Vooruit, dat extra wil investeren in de integratie van jonge vluchtelingen en anderstalige nieuwkomers. Jongeren uit deze doelgroep worden aangesproken om deel te nemen aan activiteiten van de speelpleinwerking en om activiteiten zelf mee te organiseren. Door participatie leren de jongeren niet enkel een hoop sociale vaardigheden aan, ze worden ook 'mede-eigenaar' van het project en ontwikkelen verantwoordelijkheidsgevoel. Vanaf zestien jaar worden de jongeren gestimuleerd om door te stromen in de mobiele speelpleinwerking en zelf aan de slag te gaan als animator bij Den Vollen Bak. De actieve betrokkenheid van animatoren met een andere culturele achtergrond bevordert bovendien de participatie – en eventuele doorstroming – van weer nieuwe kinderen en jongeren uit diverse doelgroepen. De jeugdobbouw- werkers van Dendermonde willen op lange termijn op deze doelgroep blijven inzetten. Ze werken momenteel ook het vervolgp- roject Jong Zijn uit.

Mechelendeclaratie voor migratie

In november 2017 was Mechelen gaststad voor de Globale Conferentie over Steden en Migratie. De conferentie wilde aan een positief migratieverhaal bouwen vanuit het perspectief van lokale en regionale overheden. Mensen migreren veelal naar steden, waardoor lokale overheden belangrijke spelers zijn in menswaardige opvang van vluchtelingen, migratiebeheer en beleid. 'Mechelen heeft een uitzonderlijke staat van dienst op het gebied van integratie van migranten. De stad heeft niet enkel beslist haar superdiversiteit te accepteren, maar ze omarmt ze ook als de nieuwe norm,' aldus burgemeester Bart Somers. De voornaamste uitkomst van de conferentie is de Mechelendeclaratie, die de stem van burgemeesters en gouverneurs van regionale en lokale overheden over steden en migratie vastlegt. Het is een eerste aanzet tot VN-resolutie over migratie. De declaratie werd bekrachtigd door meer dan 140 vertegenwoordigers uit alle hoeken van de wereld. De Belgische regering heeft ze formeel ingediend bij Louise Arbour, speciale vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal voor Internationale Migratie van de Verenigde Naties. De declaratie is verschenen op de VN-website <https://refugeesmigrants.un.org/general-contributions>.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

In de Edegemse partnergemeente San Jeronimo zorgt het verwerken van lege plastic flessen nu ook voor inkomens.

Om overstromingen te voorkomen wordt het Hertog Hendrik I-plein in Baarle-Hertog bij felle regens een vijver

In Oostende is het lege postgebouw een bruisend cultuurcentrum geworden.

Duurzaamheid in de publieke ruimte

De elfde duurzame-ontwikkelingsdoelstelling is de gemeenten op het lijf geschreven. Inclusieve, veilige en duurzame steden en gemeenschappen zijn namelijk essentieel om duurzame ontwikkeling te realiseren. Het heeft te maken met adequate en betaalbare woningen, duurzame mobiliteit en de milieu-impact van steden en gemeenten. Daarnaast maken ook veilige en groene publieke ruimtes, rampenbestrijding, duurzame ruimtelijke ordening en erfgoedbeheer deel uit van SDG 11.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Van postgebouw naar bruisend cultuurcentrum

Een voormalig postgebouw in Oostende, een bouwwerk van Gaston Eysselinck uit 1947, was al jaren een grauwe doorn in het oog van het stadsbestuur. In de eerste jaren van zijn bestaan kreeg het gebouw weinig aandacht en pas na 1963 werd het erkend als een van de krachtigste architecturale prestaties van de naoorlogse periode in België.

In 2005 besliste de stad de beschermde architecturale parel te kopen en hem een nieuwe bestemming te geven. Het gebouw heeft zich verpopt tot het bruisende cultuurhart van Oostende onder de naam 'De Grote Post'.

Met een totale oppervlakte van maar liefst 15.000 m² is De Grote Post een imposant gebouw, bekleed met ruw grijs graniet. Bij de verbouwingen behielden de architecten de authentieke structuur, materialen en details in ere. Zo wordt het graniet gebroken door de oude bronzen ramen, een materiaal dat het best bestand is tegen zilte zeelucht, maar sturen ook de draai-deuren met het PTT-logo en de schitterende lokettenzaal je terug in de tijd.

Baarle-Hertog buffert het risico op overstromingen

Ons klimaat verandert. Zo krijgen we steeds meer te maken met zomerse onweers, terwijl ons rioleringsnet er vaak niet op voorzien is om zo'n grote hoeveelheid water op korte tijd op te vangen. De gemeente Baarle-Hertog is zich hiervan bewust en begon daarom al in 2007 met de aanleg van een buffer- en infiltratiebekken op en onder het Hertog Hendrik I-plein. Dit bekken is erop gericht de rioleringsring te ontlasten en overstromingen tegen te gaan. Ondergronds is er een buffercapaciteit voor ongeveer 100 m³ regenwater. Bovengronds is het grasveld zestig centimeter lager aangelegd dan de nabijgelegen omgeving, wat een extra opvangbekken van 350 m³ oplevert. Via een gescheiden riolering in de omgeving van het plein komt enkel het regenwater, en niet het afvalwater, terecht in de bufferbekkens. Eén of twee keer per jaar verandert het grasveld in een vijver, maar dat duurt niet lang. Door de zeer waterdoorlatende zandgrond dringt de neerslag vrij vlug in de bodem, waardoor het grasveld weer droog komt te staan en opnieuw gebruikt kan worden om te spelen of te voetballen.

Edegem werkt samen voor afvalbeheer

Edegem en San Jerónimo (Peru) werken in hun stedenband onder andere samen aan efficiënter afvalbeheer. San Jerónimo spoort zijn inwoners en marktkramers aan hun afval te recyclen. Bij de gescheiden ophaling wordt het organisch afval naar de composteringsinstallatie gebracht. De compost wordt gebruikt door de groendienst van de gemeente en door lokale boeren. Op de composteringsinstallatie ontwikkelen de werknemers voortdurend nieuwe initiatieven, zoals de aanleg van een moestuin en serre. De producten die ze kweken en bemesten met de eigen compost, dienen als eten voor de werknemers. Het uiteindelijke doel is een demonstratie-installatie op te richten om het compostproces te demonstreren aan bezoekers zoals scholen en andere gemeenten.

De samenwerking in verband met afvalbeleid heeft ook een sociale component. Naast de gemeentelijke afvalophaaldienst zijn er nog 'zelfstandige' afvalophalers die zich in een zeer kwetsbare positie bevinden. Onlangs richtten ze een ecopark op, waar de afvalophalers plastic flessen binnenbrengen die in een pers samengedrukt en vervolgens in balen aan opkopers verkocht worden. Hierdoor kunnen ze plastic in groter volume aanbieden en zo ook een betere prijs krijgen. Het afvalbeheerprogramma werkt dus aan duurzame ontwikkeling in al haar aspecten.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Inspiratiebezoek van W13 aan Foodsavers Gent om voedseloverschotten te herverdelen.

Sint-Truiden drinkt alleen nog maar Fairtrade koffie.

In de Kortrijkse partnergemeente worden oude ventilatoren nieuwe gebruiksproducten.

Verantwoord consumeren en produceren is een must

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Omdat onze consumptiemaatschappij veel afval produceert, is het duurzaam beheren en efficiënt gebruiken van grondstoffen een must. Daarnaast moeten we inzetten op een minder vervuillende en afvalarmere productie, een duurzaam aankoopbeleid en op duurzaam toerisme. Duurzaam consumeren kan ook door voedselverlies tegen te gaan en door recyclage en hergebruik van afvalproducten.

Hanne Albers & Jules De Winter, stafmedewerkers VVSG-Internationaal, Leen Van Der Meeren, VVSG-stafmedewerker duurzaam beleid

Sint-Truiden gaat resoluut voor duurzame aankopen

Je eigen ko'opkracht inzetten om duurzaamheidsdoelstellingen te behalen, dat is wat de stad Sint-Truiden wenst te bereiken met haar nieuwe visie op aankoopbeleid. Al eind 2016 nam het college de principiële beslissing om het aankoopbeleid systematisch te verduurzamen. Zo wil de stad de milieu-impact van haar aankopen beperken en aandacht besteden aan de arbeidsomstandigheden waarin producten gemaakt worden. Enkele aankopen kregen prioriteit, zoals milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen, duurzaam geëxploiteerd hout, energiezuinige toestellen en eerlijke handel. In principe zal elk bestek aan een duurzaamheidstoets onderworpen worden. Sint-Truiden engageert zich bovendien ook om grote projecten en evenementen te verduurzamen en wil daarmee een voorbeeld stellen voor inwoners en bedrijven. Hiervoor liet de stad zich begeleiden door het Steunpunt Duurzame Lokale Overheidsopdrachten van de VVSG. Alle aankopende gemeentelijke diensten kregen een opleiding duurzame overheidsopdrachten aangeboden. Naast een opfrissing van de regelgeving overheidsopdrachten kregen de deelnemers een snelcursus duurzaam aankopen. Aankopers kunnen ook rechtstreeks bij het Steunpunt terecht voor advies bij specifieke aankoopdossiers.

Meer verse voedseloverschotten herverdelen dankzij regionale samenwerking

W13 is de OCMW-vereniging van de veertien OCMW's en het CAW van Zuid-West-Vlaanderen. De vereniging wil meer (verse) voedseloverschotten herverdelen. Hoewel er in de regio veel organisaties actief zijn op het gebied van voedselherverdeling, blijven er voedseloverschotten bestaan. Dit terwijl mensen met minder kansen het voedsel goed kunnen gebruiken. W13 werkt daarom samen met verschillende partners (Leiedal, Imog, VIVES, Logo Leieland, Stadlandschap Leie en Schelde en de aanwezige voedselverdeelorganisaties) om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen en stelt daarvoor een regionaal distributieplatform voor. Door opschaling en efficiëntiewinsten kunnen meer en vooral meer verse producten herverdeeld worden onder kansengroepen en sociale organisaties. Het distributieplatform zal leerwerknemers de kans bieden logistieke competenties te ontwikkelen, werkervaring op te doen en zo hun kansen in het reguliere arbeidscircuit te vergroten. W13 zet ook een netwerk op van vrijwilligers en ambtenaren in de regio. Deze acties monden uit in een zelfsturend netwerk dat sociale activering stimuleert, voedseloverschotten verwerkt en evenwichtige voeding voor iedereen toegankelijk maakt.

Transformatie van afval tot design

Onze huidige productiemechanismen putten de natuurlijke grondstoffen uit, terwijl onze afvalberg blijft groeien. Het kan anders. Dit bewijst ook Sep Verboom, voormalig student industrieel productontwerp aan de Hogeschool West-Vlaanderen. Voor zijn stage trok hij naar Cebu City in de Filipijnen, waarmee de stad Kortrijk een stedenband heeft. Door afval te verwerken tot nieuwe producten probeert Cebu City zijn grote afvalprobleem te bestrijden. Om nieuwe markten, zoals de horeca, aan te boren is de stad altijd op zoek naar vernieuwende methoden. In Cebu ontwikkelde Sep Verboom het project FANtasized. De lokale bevolking gebruikt haar vlechtalent om oude ventilatoren, rechtstreeks opgekocht bij de plaatselijke afvalverzamelaar, om te toveren tot nieuwe gebruiksproducten. Eenmaal terug in Kortrijk kreeg Sep ondersteuning van het stadsbestuur om contacten te leggen met Kortrijkse ondernemers. Ondertussen is Seps project uitgegroeid tot het bedrijf Livable World dat actief is in verschillende regio's wereldwijd. Alle projecten vertrekken van lokale betrokkenheid bij de realisatie van een nieuw product.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Door burgers mee verantwoordelijk te maken voor de noodactieplannen bij wateroverlast, helpen ze graag.

Liesbeth Verstreken, burgemeester van Zoersel, en Sanni Mama, vice-burgemeester van Bohicon, tekenen het burgemeesterconvenant.

Het stadspersoneel van Diest draaide de helft van de lampen in de gang uit. Het is een van de vele manieren waarop het energieverbruik met twaalf procent daalde.

Klimaatactie is ook lokale actie

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Omdat de klimaatverandering elk land overal ter wereld treft, zijn er preventieve maatregelen nodig, zoals acties om de CO₂-uitstoot te reduceren. Tegelijk moeten we ons ook aanpassen aan de huidige klimaatverandering, onder meer door landen, steden en gemeenschappen weerbaarder te maken tegen natuurrampen.

Hanne Albers & Jules De Winter, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Diest wint Save@work-campagne

Met kleine maar creatieve acties de klimaatverandering bestrijden, dat doen ze in het stadhuis van Diest elke dag. Het personeel wist met een ludiek, positief initiatief het energieverbruik van het stadhuis met twaalf procent te verminderen. Daarmee verdiende het de prijs voor 'beste campagne' van Save@work. Diest landde ook op de derde plaats in de categorie 'grootste energiebesparing'.

Het energieteam van Diest ging voluit voor gedragsverandering zonder met de vinger te wijzen. Het lanceerde de campagne met een filmpje en verspreide vervolgens energietips via het intranet en affiches. Een kunstenaar ontwierp een wisselbeker om de collega's met de tofste ideeën in de bloemetjes te zetten. Het energieteam voerde ook structurele aanpassingen door: ze draaiden de helft van de lampen in de gang uit, pasten de instellingen van het verwarmingssysteem aan en verspreidden een handleiding om de pc's zuiniger te doen draaien. Een energiepicknick in de zomer hield de actie levendig.

Op www.saveatwork.be vindt u tal van energietips en concrete acties. Meer informatie over het concept en het vervolgproject staat op www.samenenergie-winnen.be.

Coproductie maakt Geraardsbergen weerbaar

Dat er door de klimaatopwarming al maar vaker extreme weersituaties opdrukken, weten ze in Geraardsbergen maar al te goed. De stad ligt in een overstromingsgevoelige regio en werd in 2010 en 2016 geteisterd door zware overstromingen. Courante maatregelen zoals de toepassing van de watertoets in het vergunningenbeleid en premies voor een hemelwaterput zijn in Geraardsbergen al lang van toepassing. In 2017 werkte Aquafin een hemelwaterplan uit en ging de Vlaamse Milieumaatschappij tijdens huisbezoeken na hoe mensen hun woning beter tegen waterschade kunnen beschermen. Sinds 2011 kent de stad ook premies toe voor waterpreventieve werken aan woningen. Als er hevige regen wordt voorspeld, krijgen inwoners nu een sms en sociale media wordt ingeschakeld voor crisiscommunicatie. Dat de stad blijft vernieuwen, bewijst ze door haar keuze voor coproductie. Een splinternieuw lokaal actieplan bevat maatregelen die zowel de stad als de burgers zullen uitvoeren. In Geraardsbergen zijn al vijftien dorpsraden en twee wijkplatformen actief. Nu zet de stad ook haar schouders onder de 'vrijwilligerswerking wateroverlast'. Inwoners geven zelf invulling aan lokale noodactieplannen en krijgen naast inspraak ook verantwoordelijkheid. De voordelen: minder klachtenmails, een betere relatie met de burger en naar schatting 15 procent minder kosten.

Zoersel en Bohicon tekenen samen het burgemeestersconvenant

De Antwerpse gemeente Zoersel en haar Beninse zustergemeente Bohicon ondertekenden in november 2016 samen het burgemeestersconvenant. Het was de eerste stedenbandgemeente in Europa die deze stap zette. Zoersel en Bohicon stippelen samen een traject uit om klimaatactie te ondernemen, wat perfect past in hun filosofie van peer-to-peer-samenwerking en samen structurele oplossingen zoeken voor lokale uitdagingen. Zo wisselen beide partners ervaringen uit over stakeholder- en burgerparticipatie in de opmaak van hun klimaatplan dat dit jaar klaar moet zijn. Daarnaast nemen ze deel aan gemeenschappelijke vormingsmomenten met betrekking tot thema's zoals energiecoöperaties en het invoeren van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen in hun lokale beleid. Door Zoersels lidmaatschap van de Europese Climate Alliance werken ook collega's uit Roemenië en Hongarije in Bohicon acties voor klimaatadaptatie uit. Zoersel ondersteunde bovendien met succes de provincie Zou, waarvan Bohicon deel uitmaakt, in haar aanvraag voor het EU-proefproject 'Burgemeestersconvenant Sub-Sahara-Afrika'. Met de verkregen middelen worden ook klimaatacties in Bohicon gepromoot. De gezamenlijke ondertekening van het burgemeestersconvenant werkt ook sensibiliserend. In Bohicon is de klimaatverandering namelijk veel zichtbaardere en tastbaardere. De samenwerking maakt ze duidelijker voor Zoersel.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Een zeecontainer omgebouwd tot een tunnel vol afval waar bezoekers doorheen wandelen, met dat originele project won Bredene 10.000 euro in het kader van de Eneco Clean Beach Cup 2018

Spelenderwijs maakt Koksijde kinderen duidelijk dat zwerfvuil manueel opgeruimd moet worden om duinvorming mogelijk te maken

Dankzij scherfijs kunnen vissers in Banjul, die soms dagenlang op zee zijn, hun vangsten langere tijd bewaren

Lokaal werken aan een propere zee

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. De 14de doelstelling wil de vervuiling van oceanen en zeeën een halt toeroepen en maritieme ecosystemen beschermen. Het belang van SDG 14 kan niet genoeg benadrukt worden, want de verontreiniging van onze zeeën en oceanen bedreigt de biodiversiteit, creëert gezondheidsrisico's voor de mens en zet activiteiten zoals toerisme en kleinschalige visvangst onder druk. Dat het vijf óver twaalf is, blijkt uit de uitdijende 'plasticsoep' in de Stille Oceaan – een drijvende vuilnisbelt van 79.000 ton plastic die vijftig keer zo groot is als België.

Saskia Van Driel en Jules Dewinter, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Bredene voert strijd tegen plastic op

Dat het hoog tijd is om de strijd tegen plastic op te voeren, hebben verschillende Vlaamse kustgemeenten goed begrepen. Zoals Bredene, dat de ene actie na de andere uitrolt. Aan de strandtoegangen lees je op sensibiliseringsborden hoelang het duurt vooraleer afval vergaat. Met de campagne 'Heb je 5 minuten?' werden strandbezoekers ook ingeschakeld om zwerfvuil op te ruimen. De strandbars van Bredene ondertekenden een charter waarin ze zich engageerden om de hoeveelheid strandafval terug te dringen en eind juni stelde de gemeente vijfduizend herbruikbare draagtassen ter beschikking van lokale handelaars. Bredense verenigingen kunnen bovendien herbruikbare bekken lenen voor evenementen. Het gemeentebestuur onderneemt ook actie door op activiteiten zo weinig mogelijk plastic te gebruiken. Als kers op de taart werd Bredene in het kader van de Eneco Clean Beach Cup 2018 beloond met een cheque van 10.000 euro voor de originaliteit van zijn project Plastic Nightmare: een zeecontainer die omgebouwd was tot een tunnel vol afval waar bezoekers doorheen wandelen en zo letterlijk opgeslokt worden door plastic. Dat is confronterend, want we dreigen inderdaad af te stevenen op een wereld waarin we omgeven worden door plastic.

Natuurlijke duinvorming in Koksijde

Duinen zijn een uitstekend instrument voor adaptatie aan de klimaatverandering, want ze zorgen voor waterberging, bufferzones en bescherming van de kust tegen stormweer. Bovendien zijn ze het leefgebied van kust- en duinsoorten die nu sterk bedreigd of zelfs verdwenen zijn, zoals de kuifleeuwerik. Natuurlijke kustbescherming is dus in het belang van mens en natuur. In 2005 zette Koksijde, als eerste kustgemeente, de strandveegmachine op stal om natuurlijke duinvorming een kans te geven. Een strandveegmachine kost niet alleen handenvol geld, ze vernielt de natuurlijke vloedlijn volledig en verhindert zo jonge duinvorming. Op die vloedlijn liggen aanspoelsels – zeewieren, dode krabben, schelpen... – die worden verteerd tot strookjes vruchtbare bodem. Ideaal voor pioniersplantjes zoals biestarwegras en zee-raket die het strand klaarmaken voor een nieuw duintje. Spelenderwijs maakt Koksijde kinderen duidelijk dat afval op het strand manueel opgeruimd moet worden om duinvorming mogelijk te maken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld een spel spelen in het educatief centrum Duinenhuis. Het doel is om de verschillende stappen in het duinvormingsproces in de juiste volgorde te leggen.

Scherfijfsfabriek is stimulans voor duurzame visserij in Banjul

Oostende (70.000 inwoners) heeft al bijna vijftien jaar een stedenband met Banjul (35.000 inwoners). Samen werken ze aan projecten om de efficiëntie en publieke dienstverlening van het stadsbestuur van Banjul actief te ondersteunen (zoals IT, afval, straatverlichting, visserij, stadslandbouw en een fietsatelier). Banjul is de hoofdstad van Gambia en ligt aan de kust van West-Afrika. De rivier de Gambia die in Banjul in de Atlantische Oceaan uitmondt, is van levensbelang door de visvangst. Visvangst is namelijk een belangrijk onderdeel van de samenleving. Vis maakt deel uit van het dagelijkse voedingspatroon en is voor de meeste inwoners de belangrijkste bron van proteïnen. Door de samenwerking met Oostende draait de scherfijfsfabriek sinds 2016 weer op volle toeren. De beschikbaarheid van scherfijfs maakt dat de vissers, die soms dagenlang op zee zijn, hun vangsten langere tijd kunnen bewaren, wat een positieve impact heeft op de voedselhygiëne en de rentabiliteit van de activiteiten van vissers en visverkopers. Er werken minimaal zo'n 250 mensen binnen de vissector in Banjul, namelijk vissers, visrooksters en -zouters en visverkopers. Dit heeft dag in, dag uit een weerslag op het levensonderhoud van minstens tweeduizend mensen.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Zanderosie in de berggebieden rond Guaranda, met een vicuña in de verte. Op deze plaats worden inheemse planten aangeplant en zal er een omheining geplaatst worden.

Het Beernemse arbeidszorgcentrum De Klus maakte vier bijenhôtels die samen met verenigingen werden opgevuld om ze in verschillende groenzones in de gemeente te plaatsen.

De pastorietaan in Roosbeek werd toegankelijker gemaakt voor wandelaars.

Lokaal bestuur op het ritme van de natuur

Vlaamse gemeenten dragen op drie niveaus bij aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: binnen het eigen bestuur, voor de eigen bevolking en door internationale samenwerking. Om de toekomstige generaties goede ontwikkelingskansen te bieden moeten we ook onze natuur beschermen. De ecosystemen op het land vormen hierin een belangrijke schakel. We moeten onze bossen, moerassen en gebergten beschermen en aangetaste natuurgebieden herstellen. Ook het behoud van biodiversiteit is prioritair.

Hanne Albers & Heleen Voeten, stafmedewerkers VVSG-Internationalaalgemeenten

Plant- en diervriendelijke renovatie van pastorieën in Boutersem

Fauna en flora verhogen de kwaliteit van de leefomgeving en brengen natuureducatie dicht bij de scholen, wat vervoerskosten uitspaart. Twee vliegen in één klap, zo dacht de gemeente Boutersem. De herinrichting van drie plaatselijke pastorieteruinen – Neervelp, Roosbeek en Kerkom – bood mooie mogelijkheden. Met subsidies van Natuur op School legde de plaatselijke vrije basisschool een moes- en kruidentuin aan in de pastorieteruin van Roosbeek. Samen met de kerkfabriek en Natuurpunt voegde de gemeente daar nog een kleinfruiittuin met insectenhotel, een fruitboomgaard, een bloemrijk grasland, een poel, een hakhoutbosje en een lusthof met prachtige oude bomen aan toe. In Kerkom werd vooral gemikt op de realisatie van een fruiittuin, met de aanplanting van oude, streekeigen, boomrassen. Er was ook altijd aandacht voor het educatieve aspect: er zijn naamplaatjes, infopanelen, doe-opdrachten en geleide sessies in de pastorieën. Boutersem vergat ook haar ‘koesterburen’ (haar lokale plant- en diersoorten) niet. Bij de renovatie van de kerk kreeg de grootoorvleermuis een eigen invliegopening naar de toren, en een kolonie gierzwaluwen kreeg een reeks ingemetselde neststenen als broedplaats.

Bijenvriendelijk Beernem

Bestuiving door insecten is noodzakelijk voor meer dan 75 procent van onze voedingsgewassen. Bijen zijn daarom onmisbaar voor onze samenleving, dat heeft ook de gemeente Beernem goed begrepen. Met haar Bijenplan Beernem, dat loopt van 2015 tot 2020, sleepte de gemeente in 2017 de titel ‘Bijenvriendelijkste gemeente van Vlaanderen’ in de wacht. Het bijenplan streeft drie doelstellingen na. Ten eerste wil Beernem de hele gemeente engageren: inwoners, organisaties en bedrijven kunnen een bijencharter ondertekenen en verbinden zich daarmee onder andere tot het bijenvriendelijk (stuifmeelrijk) inrichten van hun tuin of hun bedrijfsterrein. Hun inspanningen worden beloond – en kenbaar gemaakt – met een bijenbordje. Daarnaast geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld door alle groenzones te voorzien van een bijenvriendelijk hoekje en een zone voor extensief maaibeheer. Ook alle gemeentelijke begraafplaatsen werden heringericht met aandacht voor bijenvriendelijke aanplantingen. Tot slot zet de gemeente in op vorming en sensibilisatie via een jaarlijkse activiteit voor het brede publiek. In 2017 was dat een fotowedstrijd en de aanleg van vier bijenhôtels, dit jaar droomt de bijenwerkgroep van een fietstocht langs tal van bijenvriendelijke initiatieven.

Guaranda herbeplant om waterbronnen te beschermen

Toegang tot drinkbaar water is niet overal ter wereld een garantie. Dat weten ook de Vlaamse gemeente Evergem en het Ecuadoraanse Guaranda, die sinds 2003 een stedenband hebben. Om de natuurlijke waterbronnen te beschermen is aandacht voor de natuur en haar ecosystemen essentieel. Als er te weinig bebossing en vegetatie is, wordt het water namelijk niet goed vastgehouden in de grond en droogt het sneller op. Dit heeft een negatief effect op de watertoevoer voor de steden en dorpen. Evergem en Guaranda hebben daarom beslist de gebieden in de bergen waar veel neerslag is of waar waterbronnen ontspringen beter te beschermen. Dit doen ze door deze gebieden te herbeplanten met inheemse soorten. Om de waterbronnen te beschermen moeten ook harde keuzes worden gemaakt. Wilde dieren, zoals vicuñas (lama-achtigen), vormen door hun graasgedrag vaak een gevaar voor de natuurlijke begroeiing rond de waterbronnen. De herbeplante gebieden worden dan ook omheind, zodat de prille vegetatie tijd en ruimte krijgt om te groeien. Ook in de stedenband tussen Bierbeek en het Ecuadoraanse Oña worden gelijkaardige acties ondernomen.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

Westerlo helpt cacaoboeren in Colombia bij het behalen van een fairtradelabel.

De politiezone van Sint-Pieters-Leeuw (nu Zennevallei) stelde als eerste een duurzaamheidsrapport op.

Met een onlinetool peilde Zedelgem bij de inwoners naar hun mobiliteitsbehoeften.

Duurzame ontwikkeling steunt op vredevolle, inclusieve samenlevingen

Vrede, veiligheid en rechtszekerheid zijn essentieel om duurzame ontwikkeling te bevorderen. Daarbij denken we aan het bestrijden van misdaad, corruptie en geweld, ook tegen kinderen, maar ook aan een sterke rechtsstaat waarin fundamentele vrijheden beschermd worden. Verder zijn effectieve en transparante instituties met aandacht voor burgerparticipatie en inclusieve besluitvorming onmisbaar.

Hanne Albers, Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal; Tom De Schepper, stafmedewerker VVSG-Veiligheid

Westerlo's bondgenootschap voor de vrede

Colombia is al decennialang verwickeld in een gewapend conflict, waaraan het recente fragiele vredesakkoord een einde probeert te maken. Westerlo bleef niet blind voor deze problematiek en sloot in december 2006 een bondgenootschap voor de vrede met de Colombiaanse vredesgemeenschap van San José de Apartado. Dit deed de gemeente samen met de federatie van parochies van Herselt, Hulshout en Westerlo. Het Westerlose gemeentebestuur biedt praktische ondersteuning aan de vredesgemeenschap. Het bevordert het onderwijs, geeft financiële steun om de huizen te verbeteren en zette zich in voor het verwerven van een fairtradelabel voor cacao en bananen. Daarnaast treedt Westerlo ook op als belangenbehartiger voor de vredesgemeenschap. Het klaagt samen met zijn partners de conflictsituatie en de schending van mensenrechten aan bij de Colombiaanse autoriteiten en de Verenigde Naties. Naast de rechtstreekse steun aan de vredesgemeenschap organiseert de gemeente Westerlo ook regelmatig informatiemomenten voor haar eigen inwoners. Naar aanleiding van het tienjarige bestaan van het bondgenootschap zijn er twee vertegenwoordigers van San José de Apartado ontvangen op het gemeentehuis. Dit directe contact tussen de vredesgemeenschap en Westerlose beleidsmakers houdt het thema brandend actueel in de gemeente.

Iedereen mobiel in Zedelgem

De mobiliteit van mensen met een beperking vergroten door in te zetten op duurzame mobiliteit voor iedereen, dat is het doel van het project 'Iedereen Mobiel' in Zedelgem dat in 2017 van start ging. Het project 'Samen voor talent' gaat uit van vzw Oranje en vzw Curando, maar het kan op ondersteuning rekenen van het sociaal huis en het gemeentebestuur. Duurzaamheid wordt breed benaderd. Het gaat namelijk om vervoersmogelijkheden en -oplossingen die veilig, makkelijk, sociaal, milieuvriendelijk en energiezuinig zijn. Wat het project verder typeert is burgercocreatie. Met de steun van Createlli werd bij de inwoners van Zedelgem via een onlinetool gevraagd naar hun mobiliteitsbehoeften. Op basis van de resultaten zijn in mei projectideeën ontwikkeld over onder meer fietsstraten, mobiliteit voor kwetsbare groepen, auto- en fietsdelen en een digitaal platform waar vraag en aanbod worden samengebracht. Een aantal gemeentelijke ambtenaren hebben actief meegedacht en zetten nu hun schouders onder de uitwerking van deze ideeën. Om na te gaan welke projecten haalbaar zijn, worden ze deze zomer met burgers uitgetest. De gecreëerde burgerinitiatieven zullen verspreid worden via lokale buurt evenementen en sociale media. Zo blijft 'Iedereen Mobiel' inzetten op burgercocreatie.

Politiezones leggen maatschappelijke verantwoording af

Steeds meer politiezones publiceren met hun jaarrekening of in het verslag van het voorbije dienstjaar ook een maatschappelijk verslag. Daarin leggen ze verantwoording af over de mate waarin de organisatie rekening houdt met haar impact op duurzaamheid (gebouwen), ecologie (voertuigen), woon-werkverkeer of aankopen van kopieerpapier en consumpties. In het federale parlement werd op 26 april 2017 een wijziging aan de regels over de werking en organisatie van de politieraad goedgekeurd. De VVSG deed daarbij de suggestie meer politiezones de mogelijkheid te geven een maatschappelijk verslag te publiceren. Het kan al volstaan een kort overzicht van duurzame initiatieven in het jaarverslag op te nemen. De politiezone Sint-Pieters-Leeuw (vandaag politiezone Zennevallei) was enkele jaren geleden pionier met het opstellen van een duurzaamheidsrapport. Daarmee won ze al in 2013 de Award for Best Belgian Sustainability Report. Sinds 2006 zijn de Brusselse gemeenten trouwens verplicht een verslag op te stellen over de mate waarin ze in hun financieel beleid rekening houden met sociale, ethische en milieuaspecten.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

In september 2015 werden de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties ondertekend, een set van zeventien doelstellingen die elk land wereldwijd verantwoordelijk stellen voor het nastreven van duurzame ontwikkeling tegen 2030. Om de doelstellingen te realiseren zijn lokale besturen van doorslaggevend belang. Niet alleen raakt elke doelstelling aan lokale bevoegdheden, gemeenten moeten ook het goede voorbeeld geven. Vlaamse gemeenten dragen al hun steentje bij aan dit globale kader, maar er zijn extra inspanningen nodig om het doel te bereiken. Gemeenten kunnen op drie niveaus bijdragen: intern binnen het eigen bestuur, lokaal voor de eigen bevolking en mondiaal door internationale samenwerking. De komende jaren vertaalt de VVSG deze internationale doelstellingen samen met de gemeenten tot op het lokale niveau.

In Lommel krijgen bedrijven begeleiding bij de aanleg van tuinen met streekeigen planten en diervriendelijke flora.

In Torhout werken stad en OCMW sinds 1 september samen in een nieuwe gemeenschappelijke organisatiecultuur.

Fietsgemeente Wevelgem zamelt oude fietsen in om ze te laten herstellen in opleidingscentra. Daarna worden ze goedkoop verkocht aan scholieren of gezondheidswerkers in Oeganda.

Streven naar duurzame ontwikkeling doen we samen

Partnerschappen zijn essentieel in het streven naar duurzame ontwikkeling, zowel sociaal, economisch, ecologisch als institutioneel. Daarom moeten we samenwerken, tussen en binnen landen. Bedrijven, regeringen, organisaties, verenigingen en burgers slaan de handen in elkaar om duurzame initiatieven op te zetten en uit te voeren.

Hanne Albers & Karlien Gorissen, stafmedewerkers VVSG-Internationaal

Samen sterker in Torhout

Op 1 september werd het startschot gegeven voor het 'Lokaal Bestuur Torhout'. Stad en OCMW Torhout gaan vanaf nu samen door het leven in een nieuwe gemeenschappelijke organisatiestructuur. De doelstelling is efficiënter samenwerken om de Torhoutenaar nog betere dienstverlening te kunnen bieden en schaalvoordelen te benutten. Twee clusters zorgen voortaan voor de dienstverlening aan de burger: de cluster Mens omvat alle persoonsgebonden materies, zoals de vrijetijdsdiensten, burgerzaken en het sociaal huis van het OCMW. Alle grondgebonden materies, zoals omgeving en infrastructuur, vallen onder de cluster Ruimte. Ook de interne werking is volledig op elkaar afgestemd: de personeelsdiensten, financiële diensten, maar ook de schoonmaakkploegen en de keukens van stad en OCMW bundelen hun krachten. Deze geïntegreerde diensten maken een efficiëntere werking van het lokale bestuur Torhout mogelijk. Ook fysiek werden de verschillende administratieve diensten samengevoegd. Op 31 augustus 2017 werd 'Lokaal Bestuur Torhout' tijdens een muzikale lunch feestelijk gelanceerd met alle personeelsleden en het bestuur. Torhout is helemaal klaar voor een geïntegreerde toekomst!

Stadsbreed werken aan een kleurrijk Lommel

Zonder de inzet van ondernemingen en bedrijven is effectieve duurzame ontwikkeling onmogelijk. Om hun natuurlijke rijkdom te beschermen en te versterken zetten het stadsbestuur en de Lommelse Ondernemers Club (LOC) in 2014 het project 'Ondernemingen geven kleur aan de stad Lommel' op poten, met financiële ondersteuning van het Agentschap voor Natuur en Bos. Bedrijven en ondernemingen worden aangespoord de groenaanleg op hun terrein te verduurzamen, bijvoorbeeld met streekeigen planten en diervriendelijke flora. Deze bedrijven krijgen vervolgens begeleiding bij de aanleg. Ook de burgers worden bij het project betrokken. Via de stad konden inwoners vlinderpakketten aanschaffen om in hun omgeving met vlinder- en rupsvriendelijke planten echte vlindercrêches en nectarcafés te creëren. Een stuurgroep met vertegenwoordigers van de stad, de LOC en het Agentschap voor Natuur en Bos volgt het project op. Zonder de LOC had dit initiatief niet kunnen slagen. Zij vormde namelijk de ideale toegangspoort tot de Lommelse bedrijven en ondernemingen. Ondertussen is het project geëvolueerd naar een intergemeentelijke samenwerking met Overpelt (sinds 01/01/2019 gefusioneerd met Neerpelt tot Pelt) en Hechtel-Eksel. Daarbij werkt de bevoegde Lommelse ambtenaar samen met de ondernemingskoepels en de gemeentebesturen.

De mondiale kracht van fietsen in Wevelgem

Wevelgem is een echte fietsgemeente. Dat weerspiegelt zich ook in het mondiale beleid. De gemeente zamelt niet-gebruikte fietsen in bij haar inwoners en laat ze herstellen in samenwerking met CVO-opleidingscentra. De fietsen worden dan verkocht ten voordele van de sociale fietsprojecten van Coop Africa, zonder de lokale economie te schaden. Met dit project bevordert Wevelgem niet alleen duurzame consumptie bij de eigen bevolking, maar ook duurzame mobiliteit en de toegang tot inkomsten, onderwijs en gezondheidszorg in Kenia en Uganda. Scholieren kunnen via Coop Africa voor een klein bedrag een fiets aankopen, waardoor ze niet meer urenlang te voet onderweg zijn naar school. Ook gezondheidswerkers kunnen zich goedkoper een fiets aanschaffen. Hiermee kunnen ze sneller en meer patiënten bezoeken en eveneens met een fietsambulance zieken en zwangere vrouwen goedkoop en comfortabel naar gezondheidscentra brengen. Verder kunnen lokale ondernemers gratis een lening krijgen voor de aankoop van een fiets. Hiermee kunnen ze bijvoorbeeld aan de slag als fietstaxi, straatverkoper of afvalverzamelaar. In de toekomst breidt Wevelgem dit project uit. De gemeente zal inzetten op samenwerking met meer Wevelgemse partners en zal uitwisseling organiseren tussen Oegandese fietsherstellerters en CVO-cursisten.

Hoe gaat jouw gemeente aan de slag met de SDG's? Mail naar internationaal@vvsg.be of laat het ons weten op Twitter met de hashtag #LocalSDG.

Deze publicatie is een bundeling van artikels die verschenen in het VVSG-magazine Lokaal in de periode 2017-2018. Ze is een onderdeel van een reeks publicaties en tools die VVSG Internationaal ontwikkelt om gemeenten te ondersteunen in de lokale vertaling van de SDG's. Nog meer lokale acties per SDG vind je in onze publicatie 'Lokale Schouders voor Globale Uitdagingen'. Alle informatie vind je op <https://www.vvsg.be/sdgs>.

REDACTIE

VVSG Internationaal

FOTOGRAFIE

VVSG Internationaal, tenzij anders vermeld

VORM

Ties Bekaert, VVSG communicatiedienst

MEER INFORMATIE

internationaal@vvsg.be

Vereniging van Vlaamse
Steden en Gemeenten
Bischoffsheimlaan 1-8
1000 Brussel
www.vvsg.be

www.vvsg.be/sdgs
www.facebook.com/be.vvsg/
www.facebook.com/VVSGInternationaal/
[@VVSGinternat](https://www.instagram.com/VVSGinternat)

DISCLAIMER

Deze publicatie is een werk van de VVSG. De Vlaamse en federale overheid zijn in geen geval verantwoordelijk voor de inhoud.

